

TÁRSADALMI ELLENŐRZŐ TÁJÉKOZTATÓ TÁRSULÁS

HÍRLAP

A TÁRSADALMI ELLENŐRZŐ TÁJÉKOZTATÓ TÁRSULÁS
INGYENES KIADVÁNYA. MEGJELENIK BÁTASZÉK, BÁTAPÁTI, CIKÓ,
FEKED, MÓRÁGY, MŐCSÉNY, ÓFALU, VÉMÉND TELEPÜLÉSEKEN

XVII. ÉVFOLYAM 1. szám
2026. március

A jövőbe vetett hit megtestesülése a véméndi Csodavilág Bölcsőde

VÉMÉND Ünneplés keretében adták át a Csodavilág Bölcsőde új épületét Véménden március 20-án. A beruházás nemcsak a helyi kisgyermekes családok mindennapjait könnyíti meg, hanem a közösség jövőbe vetett hitét és összefogásának erejét is jelképezi.

Az átadón több rangos közéleti szereplő is részt vett. Jelenlétével megtisztelte az eseményt Dr. Koncz Zsófia, a Kulturális és Innovációs Minisztérium családokért felelős államtitkára, Dr. Hargitai János, Véménd országgyűlési képviselője, valamint Dr. Őri László, a Baranya Vármegyei Önkormányzat elnöke is.

Az ünnepség hangulatát a Véméndi Általános Iskola diákkórusának fellépése, valamint Horváth István előadása emelte, akik műsorukkal emlékeztetést tettek az alkalmat.

A beruházás nem csupán egy új intézmény létrejöttét jelenti, hanem a település jövőbe vetett hitét és összetartó erejét is szimbolizálja. A bölcsőde olyan biztonságos és szeretetteljes környezetet biztosít a legkisebbek számára, amely hozzájárul a gyermekek kiegyensúlyozott fejlődéséhez és a családok mindennapjainak támogatásához.

A megvalósítás kapcsán külön elismerés illeti Keller Gábor munkáját,

aki elhivatottságával és kitartásával meghatározó szerepet vállalt a projekt sikeres kivitelezésében.

Az eseményen elhangzott: a beruházás a közösségi összefogás eredménye, amely jól példázza, hogy közös akarattal és együttműködéssel maradandó értékek hozhatók létre.

Ízek, élmények, összefogás – így telt a cikói falusi disznóvágás

CIKÓ Március 21-én ismét megrendezték a falu hagyományos disznóvágását Cikón, a Művelődési Házban, a Civilek Cikóért Egyesület főszervezésében. A kora reggeli órákban induló program már kezdetétől jó hangulatban telt: a résztvevők közösen látták hozzá az előkészületekhez és a hagyományos munkafolyamatokhoz.

A nap során elkészültek a disznóvágás jellegzetes ételei. A művelődési ház konyháján üstökben főtt a házas húsleves, készült galuska és szauresz, miközben sülték a húsok, a máj, valamint a hurka és a kolbász. A közös munka nemcsak a hagyományok ápolását szolgálta, hanem közösségépítő szerepet is betöltött: a jókedv és a baráti beszélgetések végigkísérték a napot.

A délutáni programok között kulturális műsor is szerepelt, amely során színpadi fellépők szórakoztatták az érdeklődőket. Emellett rajzpályázatot is hirdettek, ahol az óvodások és iskolások alkotásai kerültek bemutatásra, lehetőséget adva a fiatalabb generációk bevonására is. A rendezvény disznótoros vacsorával folytatódott, majd az estét bál zárta, ahol zenével és tánccal ünnepelték meg a sikeres napot a résztvevők.

A szervezők köszönetet mondtak mindazoknak, akik munkájukkal és támogatásukkal hozzájárultak az esemény megvalósításához, valamint azoknak is, akik jelenlétükkel emelték a rendezvény színvonalát. A program létrejöttét Cikó Község Önkormányzata, a Német Önkormányzat, a Cikói Hagyományörző Egyesület, a Lovasvidék Szabadidő Egyesület Cikó, valamint számos helyi szervezet és magánszemély támogatta.

Megújult a Német Nemzetiségi Tájház Ófalun – közösségi összefogással őrzik a hagyományokat

ÓFALU Ünneplés keretében adták át március 11-én délután az Ófalui Német Nemzetiségi Tájház felújított részét. A Kossuth utcában található, műemléki védelem alatt álló épület ismét régi pompájában fogadhatja a látogatókat, miközben a beruházás a helyi német nemzetiségi hagyományok megőrzését is szolgálja.

Az eseményen beszédet mondott Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára, aki hangsúlyozta: a német nemzetiség hozzájárulása felbecsülhetetlen Magyarország számára. Kiemelte, hogy különösen értékes, amikor egy mindössze háromszáz lelkes település is képes olyan értékeket felmutatni, amelyek országos jelentőséggel bírnak.

„A német nyelv és kultúra rengeteget adott a nemzetnek, egész hazánknak” – fogalmazott, hozzátéve: a tájház felújítása nem csupán építészeti beruházás, hanem identitásörző munka is. A projekt első ütemére 20 millió forintos támogatást biztosítottak, és a fejlesztés egy további, 19 millió forintos forrásból folytatódik, amelynek révén a felújítás teljes egészében megvalósulhat.

A térség országgyűlési képviselője, Hargitai János beszédében visszatekintett az épület múltjára is. Felidézte: a tájház 25 évvel ezelőtt súlyos tűzkárt szenvedett, majd az azt követő helyreállítás során nyerte el akkori formáját. Mint mondta, az idő múlása ismét szükségessé tette a beavatkozást, amely most új lendületet ad az épületnek és a közösségnek egyaránt.

A képviselő egy korabeli fotót is megemlített, amelyen több, a helyi és országos német közéletben meghatározó személyiség is szerepel, köztük az egykori országos német önkormányzati vezetők és a térséghez kötődő szakemberek. Ez is jelzi, hogy a tájház nemcsak helyi, hanem szélesebb közösségi jelentőséggel bír.

Szeibert Edéné, Ófalu polgármestere azt hangsúlyozta, hogy a felújítás a települési és a német nemzetiségi önkormányzat együttműködésében valósult meg. A projekt első ütemében a vízvezetés kiépítése, támfalak építése, valamint az istálló és a pajta rekonstrukciója történt meg. A beruházás teljes költsége mintegy 22 millió forint, amelyhez az állam 20 millió forint támogatást nyújtott.

Farsangi vidámság és nőnap ünnepség is várta a mócsényieket

MÓCSÉNY Az elmúlt hetekben ismét megtelt étellel a település Községi Háza: a gyerekeket farsangi mulatság, a hölgyeket pedig egy hangulatos nőnap ünnepség várta. Mutatjuk, hogy mulattak a gyerekek és a hölgyek.

Február 28-án farsangi rendezvényre várták a legkisebbeket a Községi Házba. A program során ezúttal összesen 25 kisgyermek öltött jelmezt. A vidám hangulatú eseményhez a szülők is aktívan hozzájárultak: süteményekkel és szendvicsekkel készültek, így teremtve családi légkört a délután során. Az önkormányzat is hozzájárult a programhoz: Salgó Ivett polgármester jelképes ajándékkal kedveskedett a beöltözött gyermekeknek.

A közösségi események sora március 14-én folytatódott a nőnap ünnepséggel, amelyen idén 53 fő vett részt. Az ünnepséget a polgármester köszöntő beszéde nyitotta meg, majd az önkormányzat jóvoltából a képviselők vacsorával és egy-egy szál virággal lepték meg a megjelent hölgyeket. Az est kötetlen, jó hangulatú mulatsággal zárult, amely egészen hajnalig tartott.

Az elmúlt időszak rendezvényei megmutatták, hogy Mócsényben kiemelt szerepet kapnak a közösségépítő alkalmak, amelyek során minden korosztály megtalálhatja a számára fontos élményeket.

Jelentős élelmiszeripari beruházás kezdődött a városban

BÁTASZÉK Ünneplés alapkőletételel vette kezdetét a Bátgrill Kft. új feldolgozóüzemének építése Bátaszéken március 12-én. A beruházás nemcsak a közel három évtizedes múltra visszatekintő vállalkozás életében jelent mérföldkövet, hanem a város gazdasági fejlődése szempontjából is kiemelkedő jelentőségű.

A 12,9 milliárd forint összértékű fejlesztéshez 5 milliárd forint állami támogatás társul, amelyet jelentős önerő és banki finanszírozás egészít ki. Az új, 8850 négyzetméteres feldolgozóüzemhez további 2200 négyzetméternyi kiszolgáló- és irodaépület kapcsolódik, a projekt részeként pedig korszerű vízkezelő és szennyvízhálózat is kiépül. Az új létesítmény révén a vállalat megduplázhatja termelési kapacitását:

az üzemben óránként akár 8000 csirke feldolgozására lesz lehetőség. A beruházás emellett 50 új munkahelyet teremt a térségben. Jordán András ügyvezető hangsúlyozta: a beruházás mögött hosszú évek kitaró munkája áll. Kiemelte a munkatársak, vezetők és partnerek szerepét, akik hozzájárultak ahhoz, hogy a fejlesztés elindulhatott. Az eseményen felszólalt Dr. Bozsolik Róbert, Bátaszék polgármestere is, aki a város és a vállalat közel 30 éves együttműködését méltatta. Kiemelte, hogy a cég nemcsak gazdasági szereplőként, hanem a helyi közösség támogatójaként is meghatározó. Mint mondta: a beruházás bizonyítja, hogy kisebb településeken is lehet jelentős értéket teremteni. Horváth István országgyűlési képviselő történelmi jelentőségűnek nevezte az alapkőletételel, rámutatva, hogy a fejlesztés új munkahelyeket teremt és erősíti a térség gazdasági pozícióját. Hozzátette: a kivitelezésben helyi vállalkozások, köztük a bátaszéki Bátépkér is szerepet vállal.

Az ünnepségen részt vett Nagy István agrárminiszter is, aki a beruházást a jövőbe vetett bizalom jelképeként értékelte. Beszédében rámutatott: a magyar agrárium átfogó megújuláson megy keresztül, amelyhez a hasonló fejlesztések is hozzájárulnak. Kiemelte, hogy a baromfiús iránti kereslet várhatóan 10–15 százalékkal növekszik a következő években.

A 100 százalékban magyar tulajdonú Bát-Grill Kft. termékeinek mintegy 40 százalékát exportpiacokon értékesíti, ami a vállalat nemzetközi szinten is versenyképes működését igazolja. A tervek szerint az új feldolgozóüzemben 2028 februárjában indulhat meg a termelés.

Színház, összefogás, helytállás – így kezdte az évet Bábaapáti

BÁTAAPÁTI A 2026-os év egy jó hangulatú, az önkormányzat és az egyesületek szoros együttműködésében megvalósult színházi előadással indult, amely már az első napokban megmutatta a település közösségi erejét és kulturális nyitottságát. Az elmúlt hetekben programok és feladatok terén sem szűkölködött a település. Emlékezetes kulturális élménnyel kezdődött az év Bábaapátiban: a Gyergyószárhegyi Műhelyszínpad vendéggjátéka, a Vargák ablaka című zenés népszínmű vastapsot és őszinte derűt váltott ki a helyi közönségből.

A január további része azonban már jóval komolyabb kihívásokat tartogatott. A szélsőséges téli időjárás következtében a hó- és síkosságmentesítés folyamatos feladatot jelentett a településen. A balesetek megelőzése és az utak járhatóságának biztosítása érdekében az önkormányzat munkatársai és az önkéntesek összehangoltan dolgoztak – sok esetben szabadidejüket feláldozva, akár az éjszakai órákban is. Munkájuk jelentősen hozzájárult a közlekedés biztonságának fenntartásához.

Az év elején egy örömteli fejlesztésre is sor került: tisztasági festést követően újrainyitotta kapuit a település könyvtára. A könyvtármozi pozitív fogadtatásra talált a helyiek körében, és új közösségi térként kezdte meg működését.

A rendkívüli hideg időjárás a háztartások mindennapjait is megnehezítette, jelentősen megnövelve a tűzifa iránti igényt. Az állami támogatásnak köszönhetően a rászorulóknak számára ingyenes tűzifát biztosítottak: összesen 36 köbméter került kiosztásra, amely 36 család számára jelentett kézzelfogható segítséget.

Az első tavaszi rendezvény a nőnapos bál volt. Az esemény a helyi varroda dolgozói és az önkormányzat közös szervezésében valósult meg, példázva a helyi együttműködések erejét.

A rendezvénysorozat a március 15-i megemlékezéssel folytatódott. Az ünnepség részeként koszorúzást tartottak, majd a résztvevők közösen idézték fel a nemzeti összetartozás szimbólumait – többek között a magyar zászló színeiben kínált zsíros kenyérral is, amely egyszerre volt jelképes és közösségformáló gesztus.

Az egészségmegőrzés és a szemléletformálás volt a fókuszban

VÉMÉND Első alkalommal rendezték meg a Véméendi Gyógyító Napot március 28-án, szombaton. A szervezők célja az volt, hogy helyiek és a környéken élők számára átfogó képet adjanak az egészségmegőrzés lehetőségeiről, valamint teret biztosítsanak a holisztikus szemléletű gyógyítás különböző megközelítéseinek bemutatására.

A program délelőtti szakmai előadásokkal indult. Dr. Gelléri Julianna fül-orr-gégész, foniáter és homeopata orvos a Biologika és a Recall Healing módszerek alapjait ismertette, külön hangsúlyt fektetve a betegségek lelki és pszichés hátterének feltárására. Előadásában kiemelte: a gyógyulás folyamatában kulcsszerepet játszik a testi és

lelki tényezők együttes vizsgálata.

Ezt követően Sándor Eszter „A tudatosság öngyógyító ereje” címmel tartott előadást, amely során saját tapasztalatain keresztül mutatta be, hogyan járulhat hozzá a tudatos jelenlét és a szellemi gyógyászat az egyensúly megteremtéséhez.

A délelőtti program részeként Marosfalvi Imre „Enrico” hegedűművész „Gyógyító frekvenciák” című előadásával különleges zenei élményt nyújtott. A több évtizedes pályafutással rendelkező művész a zene spirituális és gyógyító hatásairól beszélt, majd játékaival is szemléltette a rezgések emberi szervezetre gyakorolt hatásait.

A szakmai blokkot – a véméendi száramzású – Knoch Mária, a víztisztítás szakértőjének előadása zárta, aki „A tiszta víz” jelentőségéről beszélt. Hangsúlyozta: a megfelelő minőségű ivóvíz alapvető szerepet játszik az egészségmegőrzésben.

A délután folyamán egyéni tanácsadások, egészségmegőrző torna, valamint kerekasztal-beszélgetések várták az érdeklődőket, lehetőséget teremtve a személyes konzultációra és tapasztalatcserére.

A rendezvény teljes ideje alatt „Egészség-vásár” működött, ahol a látogatók könyvek, kiadványok, zenei anyagok, ásványok, gyógynövény-készítmények és egyéb egészségmegőrzést támogató termékek közül válogathattak. Az egészséges vendéglátásról az ófalui Virányi Ökofarm gondoskodott, helyi, vegyszermentes alapanyagokból készült ételekkel és kovászos pékáruval.

A szervezők részéről Vereczkei Réka, a Vidéki Életmentő Egyesület és a Hulladékmentes Véméendért Egyesület elnöke hangsúlyozta: a rendezvény egyik legfontosabb célja az volt, hogy a helyiek számára olyan alternatív, kevésbé ismert egészségmegőrző lehetőségeket mutassanak be, amelyek a mindennapokban ritkán kerülnek fókuszba. Kiemelte továbbá, hogy a mai rohanó világban különösen fontos időt és teret biztosítani az emberek számára az elmélyülésre, az önmagukra való odafigyelésre, valamint az egészség és a betegség valódi okainak feltárására.

A program megvalósítását a véméendi önkormányzat gesztorlásával a Vidéki Életmentő Egyesület vállalta.

Stabil költségvetésre és a közösség összefogására építenek

MÓRÁGY Az idei költségvetést a fegyelmezett és szoros gazdálkodás jegyében állították össze, szem előtt tartva a biztonságos működés fenntartását és a jövőbeni beruházások előkészítését. A település vezetése több fontos fejlesztést is betervezett az idei évre.

A tervek között szerepel a Kismórággyi út egy szakaszának felújítása, a Szabadság utcai árok kritikus részének karbantartása, valamint az orvosi rendelő tetőszerkezetének javítása. Az önkormányzatnál bíznak abban, hogy a kitűzött célokat sikerül megvalósítani, és ezek a beruházások hozzájárulnak a település életképességének javításához.

A lakosság mindennapjait érintő fontos fejlesztés is megvalósul: a K&H Bank bankauto-

matát telepíti a településen. Az új szolgáltatás jelentősen megkönnyíti majd a pénzügyek helyben történő intézését.

Közösségi szinten is változások történtek: az „Összetartás Mórággyért” Egyesület új vezetést választott. Az új irányítás célja a tagság bővítése, miközben a szervezet megőrzi eddigi értékeit, és új szemlélettel fejleszti tovább működését. A hangsúly a közösség erősítésén, az együttműködésen és a helyi adottságok jobb kihasználásán lesz.

A közösségi élet továbbra is aktív és eredményes Mórággyon. Egy helyi baráti társaság immár harmadik alkalommal vett részt a szentgáli böllerversenyen, ahol kiemelkedő teljesítményt nyújtva sorozatban harmadszor is megszerezte az első helyezést.

Mórággyon tehát idén is kéz a kézben járhat a stabilitásra törekvés és a közösségi összetartás erősítése.

Európa figyelme Fekedre irányul: a Fábri vízimalom a kontinens legveszélyeztetettebb örökségei között

FEKED Történelmi jelentőségű elismerés és egyben sürgető figyelemztetés érkezett Magyarország számára: a Feked határában álló Fábri vízimalom felkerült Európa hét legveszélyeztetettebb kulturális örökségi helyszínének rangos listájára.

A 2013 óta működő kezdeményezés mára az európai örökségvédelem egyik legfontosabb civil eszközévé vált. Nem csupán figyelmet irányít a veszélyeztetett helyszínekre, hanem konkrét szakmai és pénzügyi támogatást is biztosít megmentésükhöz. A listára felkerült hét helyszín mindegyike 10 ezer eurós támogatásban részesül, amely a sürgős beavatkozások előkészítését segíti.

A 2026-os listán a fekedí malom mellett görög, luxemburgi, máltai, portugál, román és szerb helyszínek is szerepelnek. A kiválasztás során az európai jelentőség, a kulturális érték, a fenyegetettség mértéke, valamint a helyi közösségek elkötelezettsége egyaránt döntő szempont volt.

A szakértők szerint a fekedí Fábri-malom nem csupán ipartörténeti emlék, hanem egy eltűnőben lévő életforma utolsó tanúja is.

A Karasica-patak partján álló vízimalom 1788-ban épült, és mára a valaha Magyarországon működő mintegy 17 ezer malomból alig 300 fennmaradt példány egyikévé vált. A sváb telepesek által emelt épület generációkon át szolgált a helyi közösséget: nemcsak gazdasági, hanem társadalmi központként is működött.

A malom története több családon ível át: a Träbert testvérek alapították, később a Fábri család fejlesztette tovább, jelenleg pedig a Gerst család tulajdonában van. Az őrlés 1951-ben szűnt meg, lezárva

egy korszakot, amely szorosan összefonódott a vidéki élet ritmusával. A Fábri-malom állapota mára kritikussá vált. Az évtizedes használaton kívüliség, a karbantartás hiánya, a rendszeres áradások és a szerkezeti károsodások együttesen sodorták a pusztulás szélére. 2025 novemberében egy falomlás már kézzelfoghatóvá tette a veszélyt.

A helyreállítást tovább nehezíti, hogy a történelmi malomtechnológia szakszerű rekonstrukciójához szükséges tudás ma már csak korlátozottan áll rendelkezésre.

Az Europa Nostra programja nem áll meg a figyelemfelhívásnál: minden kiválasztott helyszínhez nemzetközi szakértői csoportot rendelnek. Ezek a csapatok helyszíni vizsgálatokat végeznek, egyeztetnek az érintettekkel, majd részletes mentési stratégiát dolgoznak ki.

Guy Clausse, a szervezet alelnöke hangsúlyozta: az örökségvédelem nem csupán a múlt megőrzéséről szól, hanem a fenntartható, élhető jövő építésének is kulcsa.

A fekedí kezdeményezés mögött erős helyi összefogás áll. A tulajdosok és partnereik célja nem pusztán az épület megmentése, hanem egy élő örökségi tér létrehozása: működő malomként, közösségi és oktatási központként, valamint a kulturális turizmus egyik új állomásaként képzik el a jövőt.

A tervek között szerepel a szerkezeti stabilizálás, a gépészet helyreállítása, valamint a teljes történelmi együttes rehabilitációja. Hosszabb távon a malom bekapcsolódhat európai örökségi útvonalakba is, új lendületet adva a térség gazdasági és kulturális életének.

Méhnyakszűrés és megelőzés a középpontban – egészségnapot tartanak

BÁTASZÉK Egészségnapra várják az érdeklődőket 2026. április 18-án, szombaton 9 és 13 óra között a bátaszéki Tudásvilágban. A program keretében Hellingerné Fehérvári Márta védőnő a népegészségügyi célú méhnyakszűrés fontosságáról tart tájékoztatót.

Az eseményen a résztvevők megismerhetik a szűréshez használt eszközöket, valamint részletes információt kapnak a vizsgálat

menetéről, a prevenció szerepéről és a betegség megelőzésének lehetőségeiről.

Hellingerné Fehérvári Márta közel két évtizedes szakmai tapasztalattal rendelkezik, tíz éve lát el területi és iskolavédőnői feladatokat Bátaszéken. A méhnyakszűréshez kapcsolódó szakirányú továbbképzést 2010-ben végezte el.

Négy évtized a nukleáris biztonság szolgálatában – Prometheus-díjat kapott dr. Ormai Péter

Prometheus-díjat kapott dr. Ormai Péter, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. nemzetközi kapcsolatokért felelős főmunkatársa. A díj az energiaügyi miniszter által adományozható állami kitüntetés, amellyel a villamosenergia-, gáz- és olajipar, a bányászat, az atomenergia, valamint a hőszolgáltatás területén végzett kiemelkedő szakmai munkát, fejlesztéseket és életműveket ismerik el.

Dr. Ormai Péter több mint négy évtizede végez meghatározó szakmai munkát a hazai és nemzetközi radioaktív hulladék-kezelési közösségben. Radiokémia szakon szerzett vegyészmérnöki diplomát 1977-ben, majd 1986-ban summa cum laude minősítéssel egyetemi doktori címet szerzett a Veszprémi Vegyipari Egyetemen.

Pályáját a Központi Fizikai Kutató Intézet Sugárvédelmi Főosztályán kezdte. A Paksi Atomerőmű első blokkjának üzembe helyezésétől három sugárvédelmi laboratóriumi egységet vezetett. Jelentős szerepet játszott a radioaktív hulladékok radiológiai minősítési gyakorlatának kialakításában és bevezetésében. A radioaktív hulladékok elhelyezésére indított Nemzeti Projekt vezető szakértőjeként – még az atomerőmű kötelékeiben – meghatározó érdemeket szerzett abban, hogy a bántaapáti Nemzeti Radioaktív hulladék-tároló magas műszaki színvonalon és széles társadalmi elfogadottság mellett valósulhatott meg. Az itt megkezdett munkáját

1998-tól a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Társaság főmérnökéeként folytatta. Vezetésével alakították ki a kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékok komplex átvételei rendszerét, amely számos nemzetközi fórumon is elismerést kapott.

Az bátaapáti tároló megvalósítása mellett fontos szerepet vállalt a püspökszilágyi Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tároló biztonság növelő programjának kidolgozásában is. Irányításával, nemzetközi szakértők bevo-

násával átfogó biztonsági értékelés készült, amelynek eredményeként meghatározták a fejlesztések stratégiai irányait. A munka során a kor nemzetközileg elismert biztonsági értékelési módszertanát sikeresen ültették át a hazai gyakorlatba, amelyet a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség is elismert, és publikációiban példaként hivatkozott rá.

Nemzeti delegáltként számos nemzetközi szervezetben és szakmai munkacsoportban képviselte Magyarországot. 2011 és 2017 között a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség Atomenergia Osztályán dolgozott, ahol a radioaktív hulladékok elhelyezésének számos területén támogatta a tagállamokat, valamint új szakmai dokumentumok kidolgozásában vett részt.

2020-ban tért vissza az RHK Kft.-hez, ahol jelenleg a nemzetközi kapcsolatokért felelős főmunkatársként dolgozik. Aktívan közreműködött a magyar Nemzeti Program ARTEMIS felülvizsgálatában, amely során a nemzetközi szakértők elismerően nyilatkoztak a hazai radioaktív hulladék-kezelés gyakorlatáról. Képviselte Magyarországot az EU társfinanszírozásával megvalósuló EURAD projektben, majd szakmai munkája elismeréseként az EURAD-2 Projekt Irányító Bizottságának tagjává választották, amely tisztséget jelenleg is betölti.

Több mint 200 magyar és angol nyelvű publikáció szerzője, számos könyv társszerzője, és több száz előadást tartott hazai és nemzetközi szakmai fórumokon.

Az első beton után

Párhuzamosan többféle munkafolyamat zajlik a Paks II. Atomerőmű 5. blokkjának munkagödrében, a nukleáris sziget szekciókra osztott területén egymásra épülő fázisokban halad az alaplemez kivitelezése.

Az 5. blokk teljes nukleáris szigetének közös alaplemeze nem egyszerre készül el. Ezt nehéz is volna kivitelezni tekintettel a terület hatalmas méretére, az előkészítés összetettségére és az alaplemez átlagosan mintegy három méternyi vastagságára. A feladat hatékony és biztonságos végrehajtása érdekében kisebb-nagyobb szekciókra osztották fel a területet. Ezekben a szekciókban mindenekelőtt a vízszigetelést és földelhálót is magába foglaló szerelőbeton készül el, egyes területeken akár másfél méter vastagságban. A szerelőbeton feladata a szilárd, tiszta és egyenletes felület biztosítása a további munkákhoz. Ezt követi a vasszerelés, amihez masszív, 40 mm-es átmérőjű betonacél szálakat használnak. A volumet jól mutatja, hogy csak az első betonöntés 122 négyzetméternyi területén 133 tonnányi vasszerkezet növeli az alaplemez teherbírását és tartósságát. A szerkezeten túlnyúló vasalatok az elkészült alaplemez szekciók közti folytonosságot biztosítják.

Miután befejeződik a vasszerelés, a tervek alapján elhelyezik a beépítendő szerelvényeket, körbezaluzzák, végül folyamatos minőség-ellenőrzés mellett, laboratóriumi vizsgálattal igazolt minőségű, speciális betonnal öntik ki. Mivel ezt a tevékenységet nem lehet megszakítani, a folyamatos munka érdekében több betonpumpa is dolgozik párhuzamosan. A nagyságrendet jól érzékelteti, hogy az első alaplemezszakasz kivitelezéséhez 329 köbméter betont használtak fel. A folyamat végén a beton szilárdulását és hőmérsékletét műszerek segítségével monitorozzák.

A munkagödörben az egyes szakaszokon tehát párhuzamosan zajlanak a különböző munkafázisok. Egyrészt halad a különböző területek szerelőbetonozása, a szerelőbeton vízszigetelése, illetve földelhálózása, a vasszerelés és az alaplemezszakaszok betonozása az ún. organizációs terv alapján. Ám nemcsak az 5. blokk munkagödörében halad munka a Paks II. beruházásban. A nukleáris szigeteken kívüli területeken talajszilárdítást végeznek, indul a 6. blokk munkagödör tervezési szintig történő kialakítása, tovább épül a technológiai épületek kivitelezését kiszolgáló építési-szerelési bázis és többek közt elkezdődtek az Oktató- és Szimulátorközpont földmunkái.

Sokszor hallhattuk, hogy az első betonöntéssel a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség sztenderdjei szerint építés alatt álló státuszba került a Paks II. beruházás. De hogy mi konkrétan az első beton és mi következik utána, arról már kevesebb szó esik. Az első beton kifejezésnek nincs tankönyvi megfogalmazása, de általában az első végleges funkcióval bíró létesítmény fő tartószerkezeti elemének első betonozási ütemét értik rajta. Hiába épültek vasbetonból a több tucat kiszolgáló létesítmény fő tartószerkezeti elemei vagy a terület-előkészítés műtárgyai, ezek ideiglenes építmények; a szerelőbeton pedig, bár több végleges funkcióval is bír, mégsem fő teherhordó elem, azaz ezek egyike sem illethető ezzel a kifejezéssel. Általában a reaktorépület kivitelezéséhez fűződik az első betonöntés, az új paksi erőmű esetében azonban közös alaplemeze lesz a nukleáris sziget épületeinek, amelyek közül technológiai sorrendben első a mintegy 70 méter magas vezénylőépület kivitelezése, így az első betonöntésre is itt került sor.

Átadták a Héliosz-díjat

PAKS A Paksi Atomerőmű Újévköszöntő ünnepségén adta át dr. Horváth Péter János vezérigazgató a vállalat által alapított Héliosz-díjat. A kitüntetésben idén dr. Hózer Zoltán részesült.

Dr. Hózer Zoltán felsőfokú tanulmányait a Moszkvai Energetikai Egyetemen végezte atomerőművek és berendezések szakon, ahol 1984-ben hőfizikus-mérnök diplomát szerzett.

Az egyetem elvégzése után a Központi Fizikai Kutatóintézet Atomenergia Kutatóintézetben (KFKI AEKI) helyezkedett el. Először az

intézet Termohidraulika Osztályán dolgozott, ahol elkészítette „A kétfázisú áramlás modellezése” című doktori értekezését, majd az 1995-ben létrejött Fűtőelem és Reaktoranyagok Laboratóriumba került, amelyet 1998-tól nyugdíjba vonulásáig vezetett.

Még felsorolni is nehéz azt a rengeteg Paksi Atomerőműhöz kapcsolódó projektet, amelyben résztvevőként, majd egyre gyakrabban vezetőként vett részt. A teljesség igénye nélkül néhány ezek közül:

- Az erőmű teljes léptékű szimulátora első primer körű modelljének létrehozása.
- Az fűtőelemek súlyos baleseti folyamatainak modellezésére létrehozott CODEX kísérleti berendezésen végrehajtott mérések, kísérletek.
- A Pakson használt burkolatanyag fontosabb jellemzőinek meghatározására végzett mérések.
- A szivárgó fűtőelemek modellezésére egy új számítógépes modell kidolgozása.
- Az AEKI-ben vezette a 2003-as paksi üzemzavar folyamatainak jobb megértésére szolgáló kísérletsorozatot, részt vett a sérült kazetták kezelése és tárolása során felmerült szakértői feladatok megoldásában, a sérült, tokozott üzemanyag Oroszországba történő szállításának előkészítésében.
- 20 éven át foglalkozott az üzemanyag-ciklus zárásának kérdéseivel.
- 2017 és 2019 között az általa vezetett „Cirkónium anyagtudományi kutatások” nevű projektben átfogó vizsgálatokat végeztek

a Paksi Atomerőműben használt cirkónium-otmóvzetekkel. A projekt keretében végezték el az első hazai méréseket balesetálló fűtőelemekkel.

- 2020-ban megkezdődött a Paksi Atomerőműben bevezetés alatt álló vékony falú fűtőelemek burkolatának széles körű vizsgálata az általa vezetett laboratóriumban.

Számokban: közel 300 intézeti és kutatóközponti kutatási jelentésnek, több mint 200 nyilvános publikációnak a szerzője, száznál is több intézeti és kutatóközponti projektnek a témavezetője.

Nagyon fontos számára az utánpótlás-nevelés: évtizedeken át részt vett az egyetemi oktatásban, számos PhD-fokozat megszerzésében játszott támogató szerepet.

Tagja volt az MTA Energetikai Tudományos Bizottságnak, a Magyar Nukleáris Társaságnak (2013–2015 között elnökként), valamint több nemzetközi szakértői testületben is szerepet vállalt.

Héliosz-díj

A Paksi Atomerőmű 2001-ben alapította a Héliosz-díjat, amely az erőmű biztonságos üzemeltetése, a jövőbeni célok elérése és a társadalmi kapcsolatok fejlesztése érdekében kifejtett tevékenység elismerésére szolgál. A díjazottak személyét illetően a cégvezetés tagjai által tett javaslatok alapján a vállalat vezérigazgatója dönt.

„Összeérő” szemétszedést tartottak a települések

FEKED Március első szombatján négy település – Véménd, Palotabozsok, Feked és Erdősmecke – összefogásával valósult meg szemétszedési akció a településeket összekötő utak mentén.

Az önkéntesek jelentős mennyiségű hulladékot gyűjtöttek össze, különösen az újonnan bevont szakaszokon, míg a korábban megtisztított területeken javulás tapasztalható. A kezdeményezés idén Erdősmecke csatlakozásával bővült, erősítve a térségi együttműködést.

A szervezők köszönetet mondtak a résztvevőknek, a közreműködőknek, valamint a Véméndi Polgárőr Egyesület, a Magyar Közút Nonprofit Zrt. és az Aktív Magyarország támogatásáért.

A Hulladékmentes és Fenntartható Véméndért Egyesület által szervezett, több éve zajló akció célja, hogy erősítse a környezettudatosságot és visszaszorítsa az illegális hulladéklerakást.

